

ANATOLIA'dan

Tarihin en eski çağlarından beri yerleşik halklar varmış Anadolu'da. Bilinenlerin en eskileri Hattiler, Hurriler. Sonraları Hititler, Frigyalılar, Helenler, Persler, Romalılar, Bizanslılar, Moğollar gelmiş, fethetmişler Anadolu'yu. Sonra da Selçuklular ve Osmanlılar... Ama azlık çokluğa karışmış, hepsi de Anadolu potasında erimişler, onun malı olmuşlar. En son Türkler gelmiş, ama bu seferki daha bir başka türlü olmuş. Atalarımız, bir ırmak gibi akıp durmuş yeni vatana; bilgini, dervişi ve bütün ulusal hazineleriyle buraya gelip yerleşmişler.

Bir barış, bayındırlık, refah ve mutluluk çağı açmışız Anadolu'da. Gelenlerle yerlilerin çoğu kaynaşmış, halleşmiş hepsi. Ama bu öylesine bir kaynaşma ki...

"Fetheden de biziz artık, fethedilen de. Eriten de biziz, eriyen de. Biz bu toprakları yoğurmuşuz, bu topraklar da bizi. Onun için eskiden en yeniye ne varsa yurdumuzda öz malımızdır bizim. Halkımızın tarihi Anadolu'nun tarihidir.

Paganmış bir zaman bu halk, Bizanslılar ortodokslukla Rumlaştırmak istemişler. Biz gelince çoğu müslüman olup bize katılmış. Tapınakları kuran da bu halkmış, kiliseleri de, camileri de. Bembeyaz tiyatroları dolduran da bizmişiz, karanlık kervansarayları da. Kâh bozkıra çalmışız, kâh mavi denize. Sayısız devletler, medeniyetler bizim sırtımızda yükselmiş, bizim sırtımızda çökmüş. Yetmişiki dil konuşmuşuz Türkçe'de karar kılmadan önce. Hepsinin tadı kalmış damağımızda. Aylarımızın, günlerimizin, kentlerimizin adlarına bakın. Ne değişik eller halk oyunlarında tutuşmuş, ne horonlara, ne halaylara girmişiz. Doğuyla batı sarmaş dolaş olmuş bizim içimizde. Ya o ya bu değil, hem o hem buyuz biz..."*

Dağlarda, ovalarda esen rüzgarda, ırmakların çağılısında, ormanların uğultusunda... hep gelip geçmiş bütün o yaman insanların, atalarımızın bize seslenişi var sanki... Yurdumuzun her tarafında, onlardan bize kalmış bir anı var. Bütün o uygarlıkların görkemli anıtları, yapıtları, eşsiz değerdeki heykelleri... hepsi, hepsi bize bırakmış oldukları armağanlar... Hepsi de kendilerinden birşeyler katarak bize ulaştırmışlar.

Ya biz; Anadolu'nun son uygarlığının insanları, yetkilileri... Ne bırakacağız bizden sonrakilere?.. Kararmış bir Pamukkale'yi, özünden çok şey yitirmiş bir İstanbul'u ve bir Kapadokya'yı, "turistik tesis" diktiğimiz sit alanlarını... hangi yüzle bırakacağız bizden sonraki nesillere? Mirasyedi gibi davranmaya hakkımız var mı?..

Sayısız uygarlık yaratan toprakların halkıyız; uygarlık yapmak, yaratmak yaraşır bize, uygarlık değerlerini yoketmek değil...

Saygılarımızla

* Sebahattin EYÜBOĞLU, *Mavi ve Kara*, 3. Bası, s.11-12.